

GORAN DALDON I VLAHO MUSTAHINIĆ PODIGNULI SU ZASTAVU LIBERTAS NA ZVONIK

To su bile dvije minute ekstaze. Sve je trebalo napraviti u roku i bez greške

Ako se ideš slikati samo za Facebook, nikad nećeš uspjeti. U svemu je najvažnija vještina donošenja odluka. Moraš imati izrazito jaku psihu. Jednostavno moraš znati **sebe skulirati u opasnim situacijama**. Nema mjesta panici jer bilo kakvo smrzavanje od straha završava fatalno

Piše Maria Prkut
 Foto Zvonimir
 Pandža

'KAKO GLEDAMO NA CIJELI projekt? Kao da daš djetetu loptu', sa smiješkom će Goran Daldon i Vlaho Mustahinić, dvojac upisan u povijest Dubrovačkih ljetnih igara. Ovi profesionalni penjači svojim su vještinama podignuli

zastavu Libertas na gradski zvonik uz neizostavne stihove Himne slobodi i spustili se konopima. Iako se možda tako nije činilo, riječ je bila o zahtjevnom zadatku jer su je morali spustiti u točnom 'tajmingu'. Imali su minutu

i 34 sekunde vremena za izvođenje ovog povijesnog poteza, a sve uz stihove Himne slobode. 'To je bio zaista pravi izazov, napraviti sve u zadanom roku i bez greške, a u isto vrijeme je sve trebalo biti sigurno. Kad se radi na takvim objektima treba uložiti puno više energije i znanja da bi sve bilo 100 posto sigurno. Puno je bilo zahtjevnije nego na bilo kojem drugom objektu', ističu nam. No, priprema je ovdje, kao u svemu, najbitnija, a vremena za ispravljanje greške nije bilo. Tri puta su održali vježbe, a najveći potencijalni problem je bio – vjetar. Ali na kraju je sve ispalo dobro jer im je dao poseban efekt.

— Puno prije sam radio na zvoniku, još dok se grad kitio svjetlima. Meni ovo nije bilo ništa novo, no Vlahu jest, s obzirom da se kraće bavi ovim poslom. Zvonik je takav kakav je i morali smo paziti da ga ne oštetimo. Nikakva bušenja ni postavljanja sidrišta nisu dolazila u obzir. Morali smo improvizirati kako bismo na bezbolan način sve napravili. Moralo je sve biti napravljeno na siguran način. Jer, treba raditi sto improvizacija – rekao je Daldon.

— Nama je bila to čast napraviti, da tijekom otvaranja Dubrovačkih ljetnih igara, spuštamo zastavu na Himnu slobode. To su bile dvije minute ekstaze. Da mi je netko rekao da ću prije dvije godine to raditi, rekao bih mu da ide vidjeti doktora – naglasio je Mustahinić.

Penjanje je život

Goran Daldon, inače s Donjeg Konala, prvi je čovjek u Dubrovniku koji se počeo baviti sportskim penjanjem još prije dvadeset godina. U Hrvatskoj je penjanje tada bilo slabo razvijeno. Naime, svega dvadesetak penjača bilo je u cijeloj državi. S Ivicom Matkovićem,

alpinistom iz Splita koji je tada bio jedan od najboljih penjača na svijetu, počeo je raditi poslove na visinama. Od tada mu je penjanje posao, ali i život. Sa svojim kolegom sa zvonika se znao otprije, no nisu se družili. Radovi na visini su ih povezali, odnosno industrijski alpinizam.

— Dijete sam Danača. Kao i svi ostali, skakali smo s litica. Samo što sam ja otkrio da je meni veća 'špica' penjati se uz litice, nego skakati. To mi je uvijek bila ljubav. Sve je počelo 90-ih godina, kroz rat kad je došla struja, a na HRT-u je bio dokumentarni film o sportskom penjanju kad se i zvao slobodno penjanje jer se izraz sportsko nije ni koristio. Bila mi je velika želja time se baviti, no u Hrvatskoj je to bilo potpuno nerazvijeno i vezano isključivo za alpinizam. Nije bilo Interneta, Googlea, niti ičega te nisam znao da postoji u našoj državi. Sve dok nisam upoznao Ivicu Matkovića koji je ovdje došao raditi upravo na zvonik gdje je postavljao svjetla. Tako je sve krenulo. S jednim prijateljem iz Grada sam krenuo u cijelu priču. Niti smo imali znanja, opreme, a nije ni bilo butiga s opremom. Kasnije smo nabavljali opremu iz inozemstva. Malo pomalo se u Hrvatskoj tržište počelo razvijati – rekao je Daldon. Njegov kolega u penjanju Vlaho Mustahinić dijete je Grada.

— Također sam se uvijek penjao sam svude. Bio sam vazda avanturističkog duha te putovao gdje sam mogao. Prvo sam se počeo baviti sportskim penjanjem i preko toga sam se upoznao s industrijskim alpinizmom. Na obuci za avanturističkog vodiča Novom Zelandu koji je trajao tri mjeseca, moj instruktor koji me je obučavao, paralelno se bavio s industrijskim alpinizmom radovi na visinama, zgradama uz alpinističku opremu, radovima na nepristupačnim područjima... Kad sam došao u doticaj sa sportskim penjanjem i radovima sa sistemima konopa, svidjelo mi se. Mislio sam da mogu u tu priču krenuti, na što mi je instruktor dao zeleno svjetlo. I rekao je: 'Mislim da si ti stvoren za to' – govori nam Mustahinić koji ima međunarodnu licencu organizacije IRATA (International Rope Access Trade Association) koja je prepoznatljiva po visokim standardima sigurnosti.

Penjači, a ne planinari

Treba istaknuti kako nisu članovi HGSS-a, nekog kluba ili planinarskog

društva. Jer, kako nam kažu, ljudi ih automatski povežu s njima. 'Visinski poslovi su visinski poslovi, to je posao kao svaki drugi', ističe Daldon.

— Kad sam počeo raditi, mene su svi zvali planinarom jer su alpinizam i penjanje strani pojmovi za ljude. Kad smo postavljali kravatu oko pulske arene za Guinnessovu knjigu rekorda, tisuću novinara je pisalo – planinari! Morali smo ih ispravljati i govoriti da smo mi penjači-alpinisti. Ali na kraju je u svakom članku izašlo – planinari! – naglasio je Daldon. Daleko mu je draže bilo podignuti zastavu Libertas na zvonik, nego postaviti kravatu oko pulske arene koja je bila teži projekt jer je, među ostalim, trajao pet dana. Iako se Mustahinić bavi tek godinu dana, već ima 500 sati na konopu.

— Moram voditi evidenciju jer u ovoj licenci postoje tri razine. Trenutno sam na razini 1, a da dodem do druge, moram imati tisuću sati na konopu. Da mogu polagati treću, moram imati isto tisuću sati kao za razinu 2. Polagao sam na Novom Zelandu – rekao je Mustahinić. Koliko satova penjanja ima Daldon? 'Prestao sam brojati. Kad vidim konop, pozli mi', kroz smijeh će. Nikad nisu imali nekih težih ozljeđa. Riječ je uglavnom o ogrebotinama, manjim udarima, istegnućima živaca... Osim penjanjem, bave se drugim sportovima, za brojne ekstremnim i danasve avanturističkim. Daldon uz penjanje voli windsurfing i skijanje, dok Mustahinić,

Imali su minutu i 34 sekunde vremena za izvođenje ovog povijesnog poteza, a sve uz stihove Himne slobode

Da mi je netko rekao da ću prije dvije godine to raditi, rekao bih mu da ide vidjeti doktora

primjerice, voli kampiranje, a ove zime kreće u alpinističku avanturu kroz Kanadu. Njihov energični i avanturistički duh ne staje.

Jaka psiha

Za baviti se ovim poslom trebaš imati volju i veliku ljubav.

— Ako se ideš slikati samo za Facebook, nikad nećeš uspjeti. U svemu je najvažnija vještina donošenja odluka. Moraš imati izrazito jaku psihi. Jednostavno moraš znati sebe skulirati u opasnim situacijama. Nema mjesta panici jer bilo kakvo smrzavanje od straha završava fatalno. Nitko od nas nije imun na takve situacije. Ne bojimo se visina, ali postojali su trenuci kad nam nije bilo svejedno. U određenom trenutku zna doći do nezgodne situacije. Visiš na 80 metara, a odjednom počne puhati vjetar, ulije kiša ili se pomakne sidrište. Dobra priprema, organizacija i planiranje puno znači i bez toga se ne smije krenuti u realizaciju – složni su naši penjači koji u radnom vremenu čiste stakla na zgradama, postavljaju reklame, ruše stabla... Sve što je na visini, zahtjevno i za što se ne isplati staviti skela. Projekt Dubrovačkih ljetnih igara za njih je bio izvan svakih okvira jer je uključivao ogromnu čast i emocije.

— Posebno nam je drago jer smo mi djeca ovoga Grada. Da nas zovu iduće godine, opet bismo pristali – zaključili su.

